

Високо надъ село Делва, въ една недостъпна планинска мѣстностъ, широка пещера зѣеше подъ вѣковни дървета. До нейния, назърналъ между скали входъ, бѣха разположени голѣма кошара, егрекъ и нѣколко коли сѣно. Тука богатия Кочо съ своето многобройно семейство, съ своята жива стока и храна се криеше отъ турски очи.

Четиримата му синове неотлъчно се подвизаваха съ чича Стоименъ.

Привечерь. Дебелъ снѣгъ бѣ легналъ вредомъ. Безкрайни борови гори, утрупани съ сулиндари, скрежъ и снѣгъ, скърцаха и пригласяха на люти вихри.

Планинскитѣ пжтеки укрити. Само туземци, които ги добре познаваха, успѣваха да ги налучватъ. Страховитъ вой се носѣще отъ урва на урва надъ дълбоки долища. Снѣжна буря замайваше залутани пжтници, тласкаше ги къмъ ярове и пропасти — на изгладнѣли вълци лакома плячка. Мракове зеха да припадатъ надъ земята. У кошарата на огнището буйно горѣха и прашѣха борови цепеници. Двадесетина аскерлии безредно бѣха насѣдали на триножни столчета. Между тѣхъ и Кочо. Веселъ разговоръ на бѣлгарски водѣха всички. Женитѣ се разшетали — баници мѣсятъ и гозби готвятъ. Децата се наредили край огъня. Едни се радватъ на пламъцитѣ, други се закачатъ, а трети съ любопитство наблюдаватъ сѣнкитѣ си. Щастието грѣе по лицата на всички.

Но защо аскерлиитѣ не внушаватъ никому страхъ? Защо женитѣ сж тъй спокойни, защо е и Кочо тъй разположинъ? Кога сж се турцитѣ вчовѣчили, та сж престанали да бждатъ опасни?

Тоя день преди обѣдъ въ село Делва чичо Стоименъ съ своитѣ другари почиваше въ сжщата механа, дето преди нѣколко месеци Келешъ Асанъ и Али Чаушъ се веселиха за последенъ пжтъ въ живота си. Около него се бѣха насъбрали селянитѣ и му се радваха като на ангелъ небесенъ. Отъ колко напасти ги той избави, безъ да ги изложи предъ властѣта! Тѣ съ дълбока благодарностъ си спомниха и за